

Bemærkninger til lovforslaget

De gældende bestemmelser om adoption findes i lov nr. 87 af 26. marts 1923, der i sin tid er fremkommet som led i det nordiske samarbejde om lovgivning indenfor familierettens område. Lovens bestemmelser er i hovedsagen enslydende med de tilsvarende norske og svenske love af henholdsvis 2. april 1917 og 14. juni 1917, navnlig for så vidt angår bestemmelserne om betingelserne for stiftelse og ophævelse af et adoptivforhold.

Imidlertid er de bestemmelser i den norske og den svenske adoptionslov, der svarer til §§ 8, 20 og 21 i den danske lov, blevet ændret ved en norsk lov af 22. oktober 1948 og en svensk lov af 5. maj 1944.

Også her i landet har der vist sig trang til tilsvarende ændringer af adoptionsloven, og da hertil kommer, at det må anses for vigtigt, at der så vidt muligt bevares nordisk rets-enhed på det pågældende område, har justitsministeriet udarbejdet nærværende lovforslag, der svarer til de norske og svenske love.

Om lovens enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

I adoptionslovens § 8 er det fastsat, at adoption alene må gives, hvor den kan antages at være til gavn for den, som skal adopteres, og denne enten ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos ham, eller der foreligger anden særlig grund til adoptionen. I § 8, stk. 2, der nu foreslås ophævet, bestemmes det, at hvis adoptanten har nogen livsarving, bør bevilling ikke meddeles, medmindre der kan anføres vægtige grunde derfor.

Som motivering for sidstnævnte regel, der ikke iagttoges i den administrative praksis, som fulgtes her i landet før adoptionsloven, anføres det i den af familieretskommissionen den 30. september 1913 afgivne betænkning, på grundlag af hvilken loven er udarbejdet, at der for den, der selv har børn, ofte vil mangle fyldestgørende grund til adoption, og at adoptionens umiddelbare formål, at bøde på, hvad naturen nægter, ikke her vil gøre sig gældende. Det anføres dog i betænkningen, at der vil findes adskillige tilfælde, hvor adoptionen vil være både naturlig og ønskelig, selv om adoptanten har livsarvinger, f. eks. adoption af stedbørn og

adoption med det formål at skaffe adoptanternes enebarn en jævnaldrende kammerat.

Bestemmelsen i § 8, stk. 2, er i praksis blevet anvendt således, at det — foruden i de i betænkningen nævnte tilfælde — er blevet anset for tilstrækkelig grund til at imødekomme andragendet, at der bestod et et vist tilknytningsforhold mellem adoptanten og barnet enten gennem slægtskab eller derved, at barnet i forvejen havde opholdt sig i længere tid hos adoptanten, og et andragende om adoption afslås sjældent af den grund, at andrageren i forvejen har livsarvinger.

Da der således kun i ringe grad lægges vægt på denne bestemmelse ved afgørelsen af adoptionsandragender, og da det synes uheldigt, at myndighederne af formelle grunde skal føle sig bundne til at tage den i betragtning, hvorved bemærkes, at de fleste adoptionssagers behandling er henlagt til overøvrighederne, vil man finde det rigtigst, at bestemmelsen ophæves, ligesom det er sket med de tilsvarende norske og svenske bestemmelser.

Til § 2.

Bestemmelserne om, hvornår et adoptivforhold efter ønske af adoptanten og adoptivbarnet eller en af dem kan ophæves, findes i adoptionslovens §§ 18—20.

Forholdet kan i medfør af § 18 ophæves af justitsministeriet, når adoptanten og adoptivbarnet er enige derom; men denne bestemmelse kan ikke anvendes, når adoptivbarnet er mindreårigt.

Forholdet kan i medfør af § 19 ophæves ved dom, når det er af væsentlig betydning for adoptivbarnet, navnlig når adoptanten forser sig groft mod barnet eller i væsentlig grad forsømmer de ham ifølge adoptionen påhvilende forpligtelser eller fører et lastefuldt eller forbryderisk liv.

Endelig kan forholdet efter påstand af adoptanten i medfør af § 20 ophæves ved dom, når adoptivbarnet har forset sig groft mod adoptanten eller hans nærmeste eller fører et lastefuldt eller forbryderisk liv.

Adgangen til at ophæve et adoptivforhold er, som det fremgår af foranstående, meget snæver, og det må den nødvendigvis fortsat være, såfremt adoptionen i modsætning til et almindeligt plejeforhold skal